



Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**
Број: 4/0-01-494/2014-6
Датум: 7.11.2014. године
Београд

Савет Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 22. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС”, број 51/09 95/13), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“ бр. 30/2010) и члана 2. став 1. тачка 2. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС”, бр. 49/2011), решавајући по захтеву привредног друштва British American Tobacco South East Europe d.o.o, Булевар Михаила Пупина 165г, Београд и British American Tobacco а.д. Врање, Стефана Првовенчаног 209, Врање, у предмету појединачног изузећа рестриктивног споразума од забране, на 3. седници одржаној дана 7.11.2014. године доноси

РЕШЕЊЕ¹

I ИЗУЗИМА СЕ ОД ЗАБРАНЕ рестриктивни споразум - **Уговор о међусобним правима и обавезама у прелазном периоду**, који је закључен дана 6.6.2014. године, између друштва British American Tobacco South East Europe d.o.o, Булевар Михаила Пупина 165г, Београд и British American Tobacco а.д. Врање, Стефана Првовенчаног 209, Врање као добављача и „Велетабак доо Нови Сад“ Темеринска 102, Нови Сад као дистрибутера, заведени код British American Tobacco под бројем 5/14 и код Велетабак доо Нови Сад под бројем 177/2014.

II ОДРЕЂУЈЕ СЕ ПЕРИОД појединачног изузећа од забране рестриктивног споразума из става I диспозитива овог Решења у трајању од 12 месеци почев од дана закључења уговора односно до 06.06.2015. године.

III УТВРЂУЈЕ СЕ обавеза и **НАЛАЖЕ СЕ** подносиоцу захтева да на име накнаде за издавање овог решења уплати износ од 1.200,00 евра, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан уплате, на рачун Комисије за заштиту конкуренције бр. 840-000000880668-16, отворен код Управе за трезор, са позивом на број 4/0-03-515/2014, у року од седам дана од дана пријема овог Решења.

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите

Образложење

Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) дана 3.9.2014. године је достављен захтев за појединачно изузеће од забране Уговора о међусобним правима и обавезама у прелазном периоду, закључен дана 6.6.2014. године (у даљем тексту: Уговор), између друштва British American Tobacco South East Europe d.o.o., Булевар Михаила Пупина 165г, Београд и British American Tobacco а.д. Врање, Стефана Првовенчаног 209, Врање (у даљем тексту: ВАТ) у својству продавца, односно добављача и „Велетабак доо Нови Сад“ Темеринска 102, Нови Сад (у даљем тексту: Велетабак), у својству купца, односно дистрибутера.

Претходно, привредно друштво ВАТ је 16.7.2014. године, обавестило Комисију да је донело одлуку о промени дистрибутера за територију Републике Србије, односно да је раскинуло Уговор о дистрибуцији који је био закључен 22.12.2009. године са Директном трговином доо Београд и „Direct Group“ д.о.о. Београд. Уговор је раскинут због [...]. Овај уговор је био предмет анализе и оцене од стране Комисије и изузет је од забране 10.3.2010. године Решењем Комисије број 4/0-01-27/2010-5. У међувремену, од Решења Комисије о појединачном изузећу рестриктивног споразума, дана 22.2.2014. године, Комисија је добила захтев за продужење трајања појединачног изузећа споразума од забране, који је после анализе и оцене 27.3.2014. године, Закључком одбацила из разлога што је, наведени споразум, по оцени Комисије, представљао рестриктивни споразум који испуњава услове за изузеће из члана 13. став 1. Закона (број Закључка 4/0-03-15/2014-7).

У циљу омогућавања даљег несметаног снабдевања малопродајних објеката и својих купаца, ВАТ је 6.6.2014. године закључио *Уговор о међусобним правима и обавезама у прелазном периоду* са привредним друштвом Велетабак, којим се регулишу послови дистрибуције са овим привредним друштвом, за чије се изузеће обратио предметним захтевом.

Странке у поступку:

Странке у поступку су: British American Tobacco South East Europe d.o.o., Булевар Михаила Пупина 165г, Београд, British American Tobacco а.д. Врање, Стефана Првовенчаног 209, Врање и „Велетабак доо Нови Сад“ Темеринска 102, Нови Сад.

Релевантно тржиште:

Чланом 6. Закона о заштити конкуренције прописано је да је релевантно тржиште у смислу овог закона тржиште које обухвата релевантно тржиште производа на релевантном географском тржишту. Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС”, бр. 89/2009), ближе су одређени критеријуми за дефинисање релевантног тржишта производа и релевантног географског тржишта. Имајући наведено у виду и саму природу Уговора, у конкретном случају релевантно тржиште је одређено као тржиште дистрибуције цигарета на територији Републике Србије.

Налази и оцене Комисије

У погледу релевантног тржишта Комисија је оценила да се, у погледу одређења релевантног тржишта, процене дате у захтеву, где је подносилац дефинисао релевантно тржиште као тржиште производње, увоза и дистрибуције, не могу у потпуности прихватити. Комисија је оценила да је тржиште производње и увоза засебно тржиште од тржишта дистрибуције, имајући у виду да су учесници на ова два тржишта различити, као и да учесници у споразуму послују на различитим нивоима. Комисија је имала у виду и природу самог уговора, па је сходно свему наведеном Комисија релевантно тржиште одредила као тржиште дистрибуције цигарета на територији Републике Србије. На тржишту производње и увоза цигарета, подносилац захтева British American Tobacco, има [...] тржишног удела, а на тржишту дистрибуције, други учесник у споразуму, Велетабак, има [...] тржишног удела.

Комисији је прихватљиво образложење подносиоца да, пребацивањем дистрибуције са Директне трговине на Велетабак не може доћи до нарушавања структуре тржишта, те да предметно тржиште карактерише значајан степен потенцијалне конкуренције, услед могућности дистрибутера друге робе широке потрошње да, у кратком временском року и уз мале додатне трошкове прилагоде своје пословање и преузму дистрибуцију цигарета.

Комисија је оценила да преношење дистрибуције ВАТ-ових производа, са досадашњег искључивог дистрибутера на Велетабак, не може имати утицаја ни на цене производа, јер се исте регулишу позитивним прописима на снази и зависе првенствено од комерцијалне политике ВАТ-а и притисака од других конкурената.

За Комисију су прихватљиви разлози и циљеви који су руководили подносиоца да закључи предметни уговор, као што су: [...]

За Комисију је прихватљив навод из захтева да не постоје правне препреке за улазак на релевантно тржиште, односно Комисија је оценила да је тржиште производње и увоза цигарета слободно и да су извори снабдевања сировим дуваном бројни, у земљи и у иностранству. Сви произвођачи и увозници имају могућност слободног избора начина и врсте дистрибуције својих производа до крајњих потрошача.

Приликом анализе предметног захтева, Комисија је ценила испуњеност услова за појединачно изузеће споразума од забране у складу са одредбама члана 11. Закона:

У вези доприноса унапређењу производње и промета, Комисија је прихватила наводе да ће закључење уговора омогућити [...].

У вези подстицаја техничког и економског напретка, Комисија је прихватила наводе да ће [...].

У вези са правичним делом користи потрошачима, Комисија је прихватила наводе да су [...].

У вези услова ненаметања ограничења која нису неопходна за постизање циља споразума, односно неискључивања конкуренције на релевантном тржишту или његовом битном делу, Комисија је оценила да је предметно ограничење неопходно, јер би [...].

Уговор, по оцени Комисије, не садржи ниједну забрањену клаузулу у смислу закона и подзаконских аката, односно [...].

Из свега наведеног Комисија је оценила да је потреба за закључењем овог уговора проистекла из чињенице да је [...].

Комисија је оценила да предметни Уговор не би могао да утиче на inter-brand конкуренцију на нивоу увозника и произвођача цигарета и не би могао имати за последицу затварање тржишта дистрибуције и/или малопродаје за производе других произвођача. Такође, Комисија је оценила да Уговор неће довести до ограничавања, спречавања или нарушавања конкуренције на нивоу дистрибуције цигарета имајући у виду да је, у досадашњем периоду, цигарете ВАТ-а дистрибуирао само један учесник на тржишту - Директна трговина, као и да је ступање предметног уговора на снагу условљено [...].

Комисија је оценила да не постоје могућности ограничавања конкуренције путем одбијања пословања са другим учесницима на тржишту велепродаје цигарета, будући да поред вертикално интегрисаног најзначајнијег учесника на тржишту, остаје као једини конкурент Велетабаку [...].

У вези природе предметног уговора, Комисија је констатовала да се предметни уговор може дефинисати као *вертикални уговор* између учесника на тржишту, чији је предмет дистрибуција дуванских производа ВАТ-а. С обзиром да је привредно друштво ВАТ раскинуло Уговор о дистрибуцији својих производа, који је закључило са Директном трговином, због разлога претходно наведених, био је принуђен да у што краћем року, обезбеди адекватну дистрибуцију својих производа и снадбевеност тржишта производима, како не би [...].

Комисија је констатовала да Уговор не садржи ниједну изричито забрањену клаузулу, [...]. Уговор не садржи одредбе којима се ограничава постојеће или будуће пословање дистрибутера „Велетабака“, односно Уговор не садржи одредбе [...]. Ниједан други дистрибутер [...]. На тржишту производње и увоза цигарета послује вертикално интегрисани учесник са значајном тржишном снагом од [...] и предметни уговор не може утицати на структуру тржишта. На тржишту дистрибуције постоји мањи број учесника при чему сви искључиво дистрибуирају производе одређених произвођача и где је у ланцу пренето значајно тржишно учешће највећег вертикално интегрисаног произвођача.

Комисија је прихватила наводе да производи ВАТ-а нису must-have производ и њихови производи чине [...] тржишта. Intra-brand конкуренција на нивоу велепродаје није развијена, односно не постоје дистрибутери који су до сада дистрибуирали производе ВАТ-а, а који би искључењем из снабдевања могли претрпети штету или имати потребу за реорганизацијом. Велетабак у моменту закључења уговора има мање од [...] тржишног учешћа и није дистрибутер ниједног од три највећа произвођача [...], а тржишно учешће Велетабака ће тек након протекла минимално једне године фактичке реализације уговора, уз очување постојеће структуре и без значајније динамике тржишних кретања бити преко [...].

Комисија је констатовала да на тржишту производње и увоза цигарета послује вертикално интегрисани учесник са значајном тржишном снагом од [...] и предметни уговор не може утицати на структуру тржишта. На тржишту дистрибуције постоји мањи број учесника при чему сви искључиво дистрибуирају производе одређених произвођача и где је у ланцу пренето значајно тржишно учешће највећег вертикално интегрисаног произвођача.

Комисија је оценила да је подносилац захтева у довољној мери аргументовао и доказао испуњеност Законом прописаних услова за појединачно изузеће предметног рестриктивног споразума од забране, а сагласно овој оцени одлучено је као у ставу I диспозитива овог Решења.

На основу одредбе члана 60. став 2. а у вези са чланом 12. став 3. Закона, одлучено је као у ставу II диспозитива овог Решења, при чему је Комисија имала у виду све чињеничне наводе подносиоца захтева, своје оцене донете на основу анализе предметне уговорне документације, тржишну снагу учесника у споразуму на тржиштима на којима послују и очекиване ефекте на тржишту на коме ће доћи до реализације предметног уговора.

Сагласно члану 60. став 5. Закона и члану 2. став 1. тачка 2. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције ("Службени гласник РС", бр. 49/2011) одлучено је као у тачки III диспозитива овог Решења. Констатује се да су подносиоци захтева доставили доказ о извршеној уплати износа накнаде у складу са Тарифником (уплата износа од 1.200,00 ЕУР у динарској противвредности извршена 8.9.2014. године) чиме су извршили налог из тачке III диспозитива.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана пријема решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Доц. др Милоје Обрадовић

Достављено:

- British American Tobacco d.o.o,

Бул. Михаила Пупина 165г, Београд

- Архиви